

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUÂN ĐỘI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

■ Đại tá, TS. NGUYỄN VĂN VINH

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện Đảng ta, Người cha thân yêu của các lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam luôn coi trọng việc giáo dục, bồi dưỡng, xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp của Đảng. Trong đó, Bác đặc biệt quan tâm việc rèn luyện phẩm chất và năng lực, đức và tài của người cán bộ, đảng viên. Theo Bác: "Cán bộ là cái gốc của mọi công việc, công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém"¹. Tốt hay kém mà Người nhấn mạnh ở đây đối với cán bộ, đảng viên của Đảng chính là phẩm chất đạo đức và năng lực công tác của họ. Đối với người cán bộ, đảng viên, đức và tài đều là cơ bản, cần thiết, nhưng trong đó đức là gốc. Bác Hồ viết: "người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang"². Để có được đạo đức cách mạng, người cán bộ phải ra sức tu dưỡng, rèn luyện, không ngừng phấn đấu vươn lên, luôn luôn có chí tiến thủ. Bởi vì, theo Bác: "Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong"³.

Là một nhà quân sự xuất sắc, Chủ tịch Hồ Chí Minh thấy rất rõ vai trò của đội ngũ cán bộ các cấp trong quân đội, Bác nói: "phải lựa chọn những phần tử hăng hái nhất, đưa những người có bản chất và năng lực ra làm chỉ huy, đội trưởng". Đồng thời người còn nhắc: "phải khéo phát hiện những phần tử trung kiên đào tạo thành cán bộ nòng cốt cho các tổ chức cứu quốc".

Đối với người cán bộ trong quân đội, Chủ

(*) Học viện Chính trị quân sự

tịch Hồ Chí Minh yêu cầu họ phải có: "Trí, Dũng, Nhân, Tín, Liêm, Trung". Trong đó, Người đặt "Trí" lên hàng đầu. Bởi lẽ, Bác cho rằng, Quân đội nhân dân Việt Nam chiến thắng quân đội nhà nghề của hai đế quốc to, trước hết là thắng bằng trí tuệ, bằng tài thao lược quân sự và bằng cách đánh sáng tạo của Quân đội nhân dân Việt Nam.

Thực tiễn ra đời, chiến đấu, chiến thắng và trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam trong suốt 60 năm qua đã chứng minh sự đúng đắn, sáng tạo trong "chiến lược trồng người" của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam và đối với sự nghiệp xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam. Có thể khẳng định rằng, chính Chủ tịch Hồ Chí Minh và cùng với Đảng ta là người góp phần quyết định tạo nên một đội ngũ cán bộ quân đội luôn có đủ phẩm chất, năng lực, đức và tài để đáp ứng và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao trong kháng chiến, giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Ngày nay, trong công cuộc đổi mới, đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước, những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ các cấp của Đảng, cũng như những tư tưởng của Người về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội vẫn giữ nguyên giá trị, vẫn là ngọn đèn soi sáng con đường tiến lên của dân tộc ta, quân đội ta trong thời kỳ mới.

Hiện nay, xuất phát từ thực trạng chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội ta như: Tuyệt đại đa số cán bộ quân đội đã giữ vững và thể hiện rõ nét phẩm chất, truyền thống của "Bộ đội Cụ Hồ" là: Tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, chế độ xã hội chủ nghĩa và với nhân dân; sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Đại đa số các đồng chí cán bộ quân đội

luôn có phẩm chất chính trị tốt, có đạo đức cách mạng trong sáng, có lối sống mới trung thực, khiêm tốn, giản dị, chí công, vô tư; sống đoàn kết, chan hoà, thương yêu giúp đỡ đồng chí, đồng đội và nhân dân; tích cực, hăng hái, gương mẫu, năng động, sáng tạo trong mọi hoạt động. Trình độ, kiến thức, năng lực lãnh đạo, quản lý, chỉ huy, cũng như trình độ chuyên môn, kỹ thuật, nghiệp vụ của đa số các đồng chí cán bộ quân đội được nâng cao, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ của quân đội ta trong thời kỳ đổi mới. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, tiến bộ là cơ bản và chủ yếu, xét về mặt chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội ta hiện nay, vẫn còn những hạn chế nhất định. Điều đó được thể hiện ở chỗ: Trước hết là việc mất cân đối về đội ngũ cán bộ; sĩ quan. Đội ngũ cán bộ cơ sở trung, đại đội thiếu. Một số ít cán bộ giảm sút ý chí vươn lên; chưa thật sự nghiêm túc tự phê bình và phê bình; né tránh, nể nang, tính chiến đấu kém. Một số ít cán bộ có trình độ, kiến thức và năng lực lãnh đạo, chỉ huy chưa cao, chưa tương xứng với chức trách, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, hiện nay còn xuất phát từ đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ của quân đội ta trong thời kỳ mới - thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Đặc biệt để quán triệt sâu sắc và thực hiện tốt hơn nữa tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội và nội dung Nghị quyết hội nghị lần thứ Tám của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (khoá IX) về "chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới", Nghị quyết 94 của Đảng uỷ Quân sự Trung ương về "Xây dựng đội ngũ cán bộ trong thời kỳ mới", vấn đề nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội ta hiện nay đang được đặt ra như là một trong những nhiệm vụ chính trị hết sức cơ bản, quan trọng và cấp bách của công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng trong quân đội; có giá trị to lớn cả về lý luận và thực tiễn.

Trong tình hình hiện nay, vấn đề nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội cần phải được coi trọng, nâng cao một cách toàn diện cả về phẩm chất và năng lực, đức và tài, trong đó đức là gốc. Tuy nhiên theo chúng tôi, trước mắt là tập trung bồi dưỡng, nâng cao những nội dung cơ bản, chủ yếu sau đây:

- Bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất chính trị

cho đội ngũ cán bộ quân đội. Giúp cho họ luôn có bản lĩnh chính trị vững vàng, trên cơ sở lập trường, quan điểm của giai cấp công nhân; không hoang mang dao động, suy giảm niềm tin trước mọi khó khăn, thử thách của đất nước, trước sự tác động tiêu cực trong mặt trái của cơ chế thị trường và trước sự phá hoại của các thế lực thù địch, phản động trong nước và quốc tế đối với cách mạng nước ta, quân đội ta. Giáo dục, bồi dưỡng cho mọi cán bộ quân đội tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, chế độ xã hội chủ nghĩa và với nhân dân: "Sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội; nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng". Nâng cao cho họ ý thức tổ chức kỷ luật, ý thức chấp hành pháp luật của Nhà nước. Giúp họ luôn luôn thực hiện tốt mọi chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên; sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xứng đáng là những cán bộ ưu tú của Đảng, Nhà nước và Quân đội.

- Bồi dưỡng, nâng cao hơn nữa đạo đức, lối sống cách mạng cho đội ngũ cán bộ quân đội. Trong đó, cần tập trung bồi dưỡng nâng cao đức tính trung thực, thẳng thắn, khiêm tốn, giản dị, "chí công, vô tư". Giúp họ luôn có đạo đức cách mạng trong sáng, có lối sống mới lành mạnh, tiến bộ, văn minh; yêu mến, gắn bó thiết tha với quân đội.

- Bồi dưỡng, nâng cao trình độ trí tuệ và năng lực tổ chức hoạt động thực tiễn cho đội ngũ cán bộ quân đội. Bởi vì nâng cao trình độ trí tuệ, năng lực tổ chức hoạt động thực tiễn cho đội ngũ cán bộ quân đội sẽ giúp họ có đầy đủ cơ sở khoa học để nhận thức đúng đắn và giải quyết thành công mọi nhiệm vụ đặt ra trong thực tiễn cuộc sống. Hiện nay, nâng cao trình độ trí tuệ và năng lực tổ chức hoạt động cho cán bộ quân đội là giúp họ nâng cao khả năng nhạy bén nắm chắc tình hình; có khả năng tư duy nhanh, khoa học; phân tích đúng đắn, kịp thời những vấn đề mới nảy sinh; nhanh chóng đề ra các giải pháp tối ưu nhằm giải quyết có chất lượng, hiệu quả các nhiệm vụ đặt ra trong thực tiễn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đối với đội ngũ cán bộ chỉ huy phân đội nhỏ và sĩ quan trẻ mới ra trường cần được kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục nhận thức tư

tưởng, phẩm chất đạo đức với rèn luyện bản lĩnh chỉ huy, phương pháp quản lý huấn luyện bộ đội, đủ năng lực quản lý điều hành đơn vị hoàn thành nhiệm vụ được giao trong mọi tình huống. Phần đầu 100% số cán bộ tiểu đoàn, đại đội huấn luyện được theo phân cấp, có 50% đạt loại giỏi; 95% cán bộ trung đội huấn luyện được theo phân cấp, có 35% đạt loại giỏi. Đồng thời, trên cơ sở có trình độ trí tuệ và năng lực hoạt động thực tiễn sẽ giúp cho người cán bộ quân đội có điều kiện và khả năng nhận rõ mọi khó khăn của đất nước, quân đội; nhận rõ âm mưu, bản chất thâm độc của kẻ thù đối với cách mạng nước ta. Để từ đó giúp họ luôn đề ra được những giải pháp đúng đắn, tối ưu thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước, quân đội và nhân dân giao phó, góp phần cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đánh bại mọi âm mưu, chiến lược "diễn biến hoà bình", "bạo loạn lật đổ" và "phi chính trị hoá quân đội" của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch, phản động đối với cách mạng nước ta, quân đội ta hiện nay.

- Bồi dưỡng, nâng cao năng lực công tác dân vận cho đội ngũ cán bộ quân đội. Trong giai đoạn hiện nay, một trong những nhiệm vụ cơ bản, quan trọng của người cán bộ quân đội đối với công tác dân vận đó là: Giúp đỡ, giáo dục, vận động, tuyên truyền nhân dân thực hiện tốt mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước, nghĩa vụ và quyền lợi của người công dân. Ngoài ra người cán bộ quân đội còn phải tích cực tham gia giúp nhân dân lao động, sản xuất, khắc phục thiên tai bão lụt, hạn hán và tham gia "xoá đói, giảm nghèo", nhất là ở những nơi vùng sâu, vùng xa, vùng cao và nơi đơn vị đóng quân. Đồng thời vận động và giúp đỡ nhân dân thực hiện tốt phong trào: "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá; góp phần tích cực làm cho văn hoá xã hội chủ nghĩa thấm sâu vào mọi hoạt động, mọi lĩnh vực, mọi gia đình và mọi con người".

- Giáo dục, bồi dưỡng và xây dựng cho mọi cán bộ quân đội ý thức thực hiện tốt cuộc vận động, xây dựng chính đồn Đảng trong quân đội. Trước hết, mọi cán bộ quân đội cần nêu cao tinh thần trách nhiệm trong tự phê bình và phê bình. Mỗi người nên nói hết, nói đúng những ưu, khuyết điểm của đơn vị, bản

thân; ra sức phát huy ưu điểm, khắc phục kịp thời những nhược điểm; để từ đó cùng nhau phấn đấu vươn lên hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Mọi cán bộ cần ra sức đấu tranh chống mọi biểu hiện tiêu cực. Trước hết cần tập trung đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, tệ quan liêu cửa quyền; những biểu hiện bè phái, cục bộ, tính thiếu trung thực; những biểu hiện sa sút về đạo đức, lối sống; phương pháp xem xét đánh giá con người duy tâm, siêu hình, mang nặng cảm tính cá nhân đang còn tồn tại dưới những hình thức, mức độ khác nhau trong một bộ phận cán bộ quân đội.

Hiện nay, để thực hiện tốt những nội dung cơ bản nói trên nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh, đáp ứng được những đòi hỏi, yêu cầu mới của nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ quân đội trong thời kỳ đổi mới đất nước, theo chúng tôi trước mắt và chủ yếu nên tập trung thực hiện tốt một số biện pháp chủ yếu như sau:

Một là: tổ chức đảng các cấp và người chỉ huy trong các đơn vị cần thường xuyên coi trọng công tác giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện, đào tạo và sử dụng đội ngũ cán bộ quân đội. Thường xuyên gắn chặt giữa việc bồi dưỡng, đào tạo với sắp xếp, sử dụng, đãi ngộ đúng mức đội ngũ cán bộ. Động viên tích cực, tự giác trong tự nghiên cứu, học tập nâng cao trình độ toàn diện, coi trọng nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ huy, vững vàng về kiến thức quân sự nói chung và chuyên ngành nói riêng. Đồng thời kiên quyết xử lý nghiêm minh, đúng pháp luật và đưa ra khỏi Đảng những cán bộ vi phạm kỷ luật nghiêm trọng; thoái hoá, biến chất, sa sút về đạo đức, lối sống, tham nhũng, buôn lậu; cũng như những cán bộ mang nặng chủ nghĩa cá nhân, lối bè kéo cánh, gây mất đoàn kết trong nội bộ đơn vị.

Hai là: thường xuyên kết hợp chặt chẽ giữa việc đưa đội ngũ cán bộ quân đội vào hoạt động, rèn luyện trong thực tiễn với việc làm tốt công tác quản lý, thanh tra, kiểm tra cán bộ. Thường xuyên gắn xây dựng các tổ chức đảng trong sạch vững mạnh với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện theo Chỉ thị 917 của Bộ Quốc phòng. Đồng thời, thường xuyên coi trọng công tác đổi mới xây dựng và chính đồn Đảng, nhất là tổ chức đảng ở các đơn vị cơ sở trong toàn quân. Trước mắt, cần

(Xem tiếp trang 14)

chuyển lòng vòng những đối tượng này trong một số cơ quan, cấp chính quyền. Có làm như vậy thì hàng chục nghìn sinh viên con em các tầng lớp nhân dân tốt nghiệp các trường đại học hàng năm mới có cơ hội thi tuyển vào các cơ quan, các cấp chính quyền nhà nước.

Nhà nước ta là nhà nước của toàn thể nhân dân lao động, trong xã hội không thiếu người có tài năng, đạo đức để tuyển dụng, bổ sung cho các cơ quan nhà nước. Chỉ có thực hành dân chủ và làm trong sạch bộ máy nhà nước một cách thực sự thì đội ngũ cán bộ công chức nhất là các cán bộ công chức trẻ mới có sự tác động thay đổi nếp nghĩ, tác phong làm việc theo hướng chuyên môn hoá, hiện đại hoá và trung thực, mẫu mực.

3. Trong chương trình, giáo trình giảng về lý luận chính trị về quản lý hành chính, về xây dựng đảng và công tác xã hội, v.v.. cần nên trang bị cho cán bộ, công chức đi học nắm vững tính chất, đặc trưng, ý nghĩa của dân chủ và thực hành dân chủ trong bộ máy nhà nước và hoạt động quản lý hành chính để họ liên hệ, vận dụng vào cơ quan, cấp hành chính của mình. Các cơ quan có chức năng kiểm tra, thanh tra cần được bổ sung thêm nội dung kiểm tra, thanh tra việc thực hiện dân chủ trong các cơ quan, các cấp hành chính nhằm bảo đảm thường xuyên việc thực hiện dân chủ ở các cơ quan, các cấp hành chính này. "Đặc biệt chú ý xây dựng và thực hiện tốt quy chế làm việc của chính quyền cấp cơ sở, trước hết là chế độ giải quyết công việc của dân. Kết hợp chấn chỉnh hoạt động của bộ máy chính quyền với thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở." (1)

4. Cần đẩy mạnh tuyên truyền về nhận thức dân chủ và thực hành dân chủ gắn liền với tuyên truyền giáo dục pháp luật trong xã hội. Đồng thời xử lý nhanh chóng, nghiêm khắc đối với những biểu hiện coi thường kỷ cương phép nước và những hành vi lợi dụng dân chủ để thực hiện những mục đích đen tối. ■

Chú thích:

(1) Trích Báo cáo của Thủ tướng Chính phủ tại Phiên khai mạc kỳ họp thứ 6 Quốc hội khoá XI ngày 25/10/ 2004

Nâng cao chất lượng đội ngũ...

(Tiếp theo trang 9)

tập trung thực hiện tốt đợt sinh hoạt tư tưởng tự phê bình và phê bình trong các tổ chức cơ sở đảng, cũng như từng chi bộ trong các đơn vị quân đội. Thông qua tự phê bình và phê bình đợt này, nên thực hiện một bước sắp xếp đội ngũ cán bộ trong đơn vị theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 7 (khoá VIII), Nghị quyết Trung ương 8 (khoá IX) Đảng Cộng sản Việt Nam và Nghị quyết 94 của Đảng uỷ Quân sự Trung ương về "Xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội trong thời kỳ mới".

Ba là: bản thân mỗi cán bộ trong quân đội cần phải thường xuyên ý thức sâu sắc về vai trò, vị trí nhiệm vụ của mình. Để từ đó, xác định đúng đắn động cơ, mục đích, học tập, rèn luyện, phấn đấu không ngừng, luôn luôn có chí tiến thủ. Mỗi cán bộ cần ra sức học tập, tu dưỡng, rèn luyện về mọi mặt, để không ngừng nâng cao phẩm chất và năng lực công tác, đức và tài, đủ điều kiện và khả năng làm cơ sở cho việc hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ của người cán bộ quân đội được Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Thực hiện tốt những nội dung này, là những việc làm thiết thực, bổ ích để mỗi cán bộ quân đội tiếp tục quán triệt sâu sắc và thực hiện thắng lợi những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội trong thời kỳ đổi mới đất nước; đồng thời, đó cũng là những biểu hiện của sự thi đua, quyết tâm sinh động nhất để toàn thể cán bộ, chiến sĩ quân đội ta hưởng về ngày kỷ niệm lần thứ 60 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam Anh hùng (22/12/1944- 22/12/2004) và 15 năm ngày hội quốc phòng toàn dân (12/1989 - 12/2004) với tất cả tấm lòng, tình cảm chân thành, thiêng liêng nhất. ■

Chú thích:

1 Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 5, Nxb CTQG, Hà Nội 1999, tr.269, 273.

2, 3: Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 9, Nxb CTQG, Hà Nội 1996, tr.283, tr 293